

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3359
Karar No : 2015/1455

REKABET KURUMU
Tarih : 07.07.2015
Sayı : 3157

Davacı : Siemed Tıbbi Cihazlar Ltd. Şti.
Vekili : Av. Cem ERKAT
İlkiz Sok. No:19/19 Sıhhiye / ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent / ANKARA
Vekilleri : Av. Mehmet Mete BAŞBUĞ, Av. Meltem TÜRKÖĞLÜ
Aynı adreste.

Müdahil (Davalı Yanında) : Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Vekili : Av. Mehmet Haluk ARI
Mustafa Kemal Mah. 2146. Sokak, Demirler Atlas Plaza, No:14/14
Çankaya / ANKARA

Davanın Özeti : Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarının teknik servisi hizmetleri piyasasında faaliyet yürüten davacı şirketin, ilgili pazarda hâkim durumda olduğu Rekabet Kurulu'nca saptanan Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, Kurul'un sektörle ilgili aldığı 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı karara aykırı faaliyetlerde bulunduğu ve söz konusu şirketin, toolkit kiralama bedelleri hususunda fahiş fiyat uygulayarak hâkim durumunu kötüye kullandığından bahisle yaptığı şikâyet başvurusunun, davalı idarece yapılan önaraştırma neticesinde, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca, soruşturma açılmasına gerek görülmediğinden bahisle reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.06.2011 tarih ve 11-33/704-217 sayılı kararının; Kurul'un dava konusu kararının, sektörle ilgili daha önce alınan kararlarla çelişki içerisinde olduğu, şikâyet edilen firmanın yeteri kadar yedek parçayı stoklarında bulundurmasının zorunlu olduğu, toolkitlerin de bu kapsamda değerlendirilmesi gerektiği, Kurul'un 18.02.2009 tarihli kararında toolkitlerin teslim süresinin 3 gün olarak belirlenmesine rağmen dava konusu Kurul kararındaki gerekçe ile yaşanan gecikmelerin mazur görülemeyeceği, şikâyet edilen Siemens'in elinde bulundurduğu toolkit sayısı hakkında yanıltıcı bilgi verdiği, ancak bu konuda Kurul'ca herhangi bir araştırma yapılmadan Siemens'in bu konudaki beyanlarına itibar edildiği, stoklarında yeteri kadar toolkit bulundurmasına rağmen, davacının yaptığı kiralama isteklerinin yurtdışından temini yoluna gidilerek, rakip servis organizasyonlarının faaliyetlerinin zorlaştırıldığı, teslim süresinin 15 gün olarak bildirilmesinin rakip servis organizasyonlarının faaliyetlerinin engellenmesi niteliğinde olduğu, toolkit teslim sürelerinin 12 gün gecikmesi halinde, MR sistemlerinin çalışmaması nedeniyle doğacak zararın 60.000-TL civarında olacağı, gecikmeyi göze alamayan müşterilerin mühendislik hizmetlerini de Siemens'ten aldıkları, bu koşullarda Siemens ile rekabet etmenin imkânsız olduğu, Siemens'in kiralama fiyatlarında ayrımcılık yapıldığına ilişkin iddianın Kurul tarafından alıcıların eşit durumda bulunmadığı gerekçesiyle kabul edilmemesinin yerinde

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3359
Karar No : 2015/1455

olmadığı, davacı şirket gibi üretici dışı servis organizasyonlarının ana gelir kaleminin mühendislik işlemleri olduğu, şikâyet edilen firmanın davacı ve diğer servis organizasyonlarının mühendislik işlemini alamaması için bu işlemlerde ana girdi maliyetinde kasıtlı ve bilinçli olarak çok yüksek fiyatlar verildiği, fiyatların fahiş olduğuna ilişkin iddianın inceleneceği yerde, bu hususta delil olarak sunulan belgenin geçerliliğinin sorgulandığı, eksik bir önaraştırma raporu ile soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Davalı İdarenin Savunmasının Özeti : Davacı şirketin taleplerinin özünün Rekabet Kurulu'nun 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı kararında yer alan toolkitler ile ilgili maddelerin ihlâl edilip edilmediği hususu hakkında olduğu, bu konuda davalı idareye 21.09.2010 tarihinde bir menfi tespit/muafiyet başvurusu yapıldığı ve davacı şirketin ihlâl iddialarının bu başvuru kapsamında değerlendirilmesine karar verildiği, toolkitlerin yedek parça olarak kabul edilmesinin mümkün olmadığı, bu nedenle şikâyet edilen firmanın her an stok tutma zorunluluğu bulunmadığından elinde stok olarak ancak gerektiği durumlarda kullanılmak üzere az sayıda bulundurulduğu, davacının fiyat ayrımcılığı yapıldığı iddiasına dayanak olarak sunulan, Siemens tarafından davacıya kesilen faturanın proforma fatura olduğu, diğer faturaların ise müşteri konumundaki hastanelere kesilen faturalar olduğu, söz konusu faturalarda mühendisliğin en önemli kalem durumunda olduğu, müşterilere sunulan fiyat teklifleri mühendislik hizmeti ve gerekli cihazları içeren topyekun bir kurulum bedeli iken, rakip servis sağlayıcıya sunulan fiyat teklifi yalnızca cihaz kiralama bedeli olduğu, ayrımcılıktan söz edilebilmesi için alıcıların eşit konumda bulunması gerektiği, toolkitlerin fahiş fiyatlarla kiralandığı iddiası da davacının bu hususa kanıt olarak gösterdiği fiyat listesinde tarih ve kaşe gibi unsurlar bulunmadığından, söz konusu belgeye itibar edilemeyeceği, bu hususla ilgili olarak da halen incelemesi süren muafiyet/menfi tespit başvurusu kapsamında gerekli değerlendirmenin yapılacağı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Müdahilin Savunmasının Özeti : Toolkitlerin hasta güvenliği için her zaman bulundurulmasının zorunlu olması nedeniyle, bu ürünleri davacının satın alması gerektiği kaldı ki, dava konusu karardan sonra davacı şirketin toolkitleri satın almak isteği ile kendilerine başvurduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Enes YILDIZ'ın Düşüncesi : Dava konusu Rekabet Kurulu kararının iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Pınar İMİRZALIOĞLU'nun Düşüncesi : Dava; Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarının teknik servisi hizmetleri piyasasında faaliyet yürüten davacı şirketin, ilgili pazarda hâkim durumda olduğu Rekabet Kurulu'nca saptanan Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, "Kurul'un sektörle ilgili almış olduğu 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3359
Karar No : 2015/1455

karara aykırı faaliyetlerde bulunduğu ve toolkit kiralama bedelleri hususunda fahiş fiyat uygulayarak hâkim durumunu kötüye kullandığı" iddialarıyla yaptığı şikâyet başvurusunun, davalı idarece yapılan önaraştırma neticesinde, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca, soruşturma açılmasına gerek görülmediğinden bahisle reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.06.2011 tarih ve 11-33/704-217 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde: "Bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak" Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış; Kanun'un "Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesinde ise: "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır." hükmü yer almış, anılan maddede bu haller tadadi olarak: a)- Ticarî faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler, b)- Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayırimcılık yapılması, c)- Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi, d)- Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticarî avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler, e)-Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması." olarak sayılmıştır.

Kanun'un 40. maddesinde, Kurul'un; re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına, 41. maddesinde, önaraştırma raporu üzerine soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği, 48. maddesinde de; 43., 44., 45., 46., 47. ve 48. maddelerde öngörülen sürecin yürütülerek, hakkında soruşturma yürütülenin savunması alındıktan sonra nihai kararın verileceği kurala bağlanmış, Rekabet Kurulu'nun; ihbar, şikâyet veya re'sen başka kaynaklardan öğrendiği bir hâkim durumun kötüye kullanılması eylemi hakkında ya doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açmaya gerek olup olmadığını anlamak için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, soruşturma açmaya karar vermesi halinde tarafları bu durumdan haberdar edeceği, böylece yazılı iddia ve savunmaların ileri sürülmesi aşamasına gelineceği, daha sonra taraflarca talep edilmesi halinde ya da Kurul'ca

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3359
Karar No : 2015/1455

re'sen sözlü savunma toplantısı yapılmasından sonra, nihai karar aşamasına gelineceği hususları Kanun'da ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarının teknik servisi hizmetleri piyasasında faaliyet yürüten davacı şirketin; ilgili pazarda hâkim durumda olduğu Rekabet Kurulu'nca saptanan Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, Kurul'un sektörle ilgili almış olduğu 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı karara aykırı faaliyetlerde bulunduğunu ve toolkit kiralama bedelleri hususunda fahiş fiyat uygulayarak hâkim durumunu kötüye kullandığını ileri sürerek şikâyet başvurusunda bulunduğu, dava konusu 02.06.2011 tarih ve 11-33/704-217 sayılı Rekabet Kurulu Kararında; Kurul'un 16.03.2010 tarihli Kararında, Siemens'in; tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazları pazarına yönelik olarak yapılan önaraştırma neticesinde alınan 18.02.2009 tarihli kararda yer alan yükümlülüklerin gereğini yerine getirdiğine karar verildiği, bu dosyanın konusunu oluşturan iddiaların, anılan kararda yer verilmeyen toolkitler ile ilgili olmasına rağmen, 18.02.2009 tarihli karar sonrasında piyasanın yakından izlendiği ve bu kararın ihlal edildiğini gösteren herhangi bir bulguya rastlanmadığı, toolkitler özelinde bakıldığında ise, Siemens'in, toolkitlerin satımı ve kiralama konusunda Rekabet Kurumu'na 21.09.2010 tarihli ve 7304 sayılı menfi tespit/muafiyet başvurusunun olduğu ve konunun da anılan dosyada değerlendirileceği, bununla birlikte şikâyete konu toolkitlerin, yedek parça niteliğinde olmayıp, her an stokta tutma zorunluluğunun olmadığı, Siemens'in elinde en az bir tane toolkit bulundurma zorunluluğundan dolayı elindeki toolkit talepte bulunan teşebbüse vermeyip Almanya'dan getirtmesinin, çok fahiş fiyatlara ve geciktirici şekilde olmaması şartıyla makul bir gerekçe olarak kabul edilebileceği öte yandan, "toolkitlerin davacı şirkete kiralanırken fiyat ayrımcılığı yapıldığı" iddiasına dayanak olarak sunulan, Siemens tarafından davacıya kesilen faturanın proforma fatura olduğu, diğer faturaların ise müşteri konumundaki hastanelere kesilen faturalar olduğu, söz konusu faturalarda mühendisliğin en önemli kalem durumunda olduğu, müşterilere sunulan fiyat teklifleri mühendislik hizmeti ve gerekli cihazları içeren topyekun bir kurulum bedeli iken, rakip servis sağlayıcıya sunulan fiyat teklifinin yalnızca cihaz kiralama bedeli olduğu, ayrımcılıktan söz edilebilmesi için alıcıların eşit konumda bulunmasının gerektiği, toolkitlerin fahiş fiyatlara kiralandığı iddiasına da, davacının bu hususta kanıt olarak gösterdiği fiyat listesinde tarih, kaşe gibi unsurların bulunmaması sebebiyle itibar edilemeyeceği, dolayısıyla toolkitlerin şikâyetçiye kiralanması sırasında, şikâyetçi teşebbüs aleyhine ayrımcılık yapıldığı iddiasının yerinde görülmediği hususlarına yer verilerek, şikâyetin reddine ve soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verildiği anlaşılmıştır.

Görüldüğü üzere, dava konusu Rekabet Kurulu Kararında; *Rekabet Kurulunun 16.03.2010 tarihli kararı ile, Siemens'in, Kurul'un 18.02.2009 tarihli kararında belirtilen yükümlülükleri yerine getirdiğine karar verildiği, 18.02.2009 tarihi sonrasında bu kararın ihlal edildiğine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmadığı, ayrıca, Siemens'in toolkitlerin satımı ve kiralama konusunda menfi tespit/muafiyet başvurusunun olduğu ve konunun o dosyada*

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3359
Karar No : 2015/1455

değerlendirileceği belirtildikten sonra, toolkitlerin yedek parça niteliğinde kabul edilemeyeceği, toolkitlerin davacıya kiralanmasında fiyat ayrımcılığı yapıldığı ve fahiş fiyatlarla kiralandığı iddialarının yerinde olmadığı ifade edilmek suretiyle, bir değerlendirme yapılarak, soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

Dava konusu Rekabet Kurulu Kararında, bir taraftan, şikâyet konusu iddiaların, şikâyet edilen Siemens tarafından yapılan menfi tespit /muafiyet başvurusu kapsamında değerlendirileceği ifade edilmiş, diğer taraftan da, söz konusu iddialar hakkında (menfi tespit/muafiyet başvurusu kapsamında değerlendirileceğinden) bir araştırma yapılmaksızın değerlendirme yapılarak, yapılan bu değerlendirmeler neticesinde şikâyetin reddine karar verilmiş ise de, Kurul'un; halihazırda bir menfi/tespit muafiyet başvurusu varken, konuyla ilgili şikâyet başvurusu yapılması halinde, henüz ortada menfi tespit ve/veya muafiyet kararı bulunmadığından, mevcut başvuruyu (veya her iki başvuruyu birlikte) 4054 sayılı Kanun'da öngörülen usullere göre incelemesi gerekmektedir. Nitekim, somut olayda da olduğu gibi, menfi tespit başvurusunda bulunanın, sonradan bu talebini geri çekmesi halinde, menfi tespit başvurusunun incelenmesi sırasında değerlendirilecek olan şikâyet başvurusu da incelenmemiş olacaktır. Olayda da, dava konusu Rekabet Kurulu Kararında gönderme yapılan menfi tespit başvurusu, daha sonra Siemens tarafından Kurum'a gönderilen 06.12.2011 tarih ve 8316 sayılı yazı ile geri çekildiğinden, söz konusu başvuruya ilişkin her hangi bir inceleme yapılmamıştır.

Öte yandan, dava konusu Kurul Kararında atıf yapılan Rekabet Kurulu'nun 16.03.2010 tarihli 10-23/326-114 sayılı kararı, Danıştay 13. Dairesinin 28.01.2014 günlü ve E:2010/3851-K:2014/146 sayılı kararı ve; *"Siemens'in, tıbbi cihazların bakım ve onarım hizmetinin verilebilmesi için gerekli olan yedek parçaların satışında, diğer servis firmaları aleyhine, objektif kriterlere dayanmayan ayrımcılık yaptığı ve yedek parça satışını servis satışına bağlama amacı güttüğü, dolayısıyla yedek parça pazarındaki hakim durumunu, teşhis ve görüntüleme cihazlarının servis pazarında kötüye kullandığı ve servis pazarındaki rakiplerinin faaliyetini zorlaştırdığı"* gerekçesi ile iptal edilmiş olup, söz konusu dava, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun E: 2014/3596 numaralı dosyasında derdest bulunmaktadır.

Bu durumda, şikâyet konusu fiillerin, menfi tespit/muafiyet başvurusu kapsamında değerlendirileceği ifade edildikten sonra, herhangi bir araştırma yapılmaksızın değerlendirme yapılmak suretiyle verilen, soruşturma açılmasına gerek olmadığına ilişkin Kurul Kararında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu 02.06.2011 tarihli ve 11-33/704-217 sayılı Rekabet Kurulu Kararının iptaline karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 14.04.2015 tarihinde, davacı vekilinin gelmediği, davalı idare vekili Av. Mehmet Mete Başbuğ'un ve davalı idare yanında müdahil vekili Av. Benan Arı'nın geldikleri, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Gelen taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava; Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarının teknik servisi hizmetleri piyasasında faaliyet yürüten davacı şirketin, ilgili pazarda hâkim durumda olduğu Rekabet Kurulu'nca saptanan Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, Kurul'un sektörle ilgili aldığı 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı karara aykırı faaliyetlerde bulunduğu ve söz konusu şirketin, toolkit kiralama bedelleri hususunda fahiş fiyat uygulayarak hâkim durumunu kötüye kullandığından bahisle yaptığı şikâyet başvurusunun, davalı idarece yapılan önaraştırma neticesinde, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca, soruşturma açılmasına gerek görülmediğinden bahisle reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.06.2011 tarih ve 11-33/704-217 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, "Bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri, alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak" Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış; Kanun'un "Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesinin 1. fıkrasında; "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır." kuralı yer almış, anılan maddede bu haller:

"a) Ticarî faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayırimcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticarî avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3359
Karar No : 2015/1455

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması." olarak sayılmıştır.

Kanun'un 40. maddesinin 1. fıkrasında Kurul'un; re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği; 41. maddesi gereğince de, önaraştırma raporu üzerine soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği; Kanun'un 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde öngörülen süreç yürütülerek, hakkında soruşturma yürütülenin savunması alındıktan sonra nihaî karar verileceği kuralları yer almış; Rekabet Kurulu'nun; ihbar, şikâyet veya re'sen başka kaynaklardan öğrendiği bir hâkim durumun kötüye kullanılması eylemi hakkında ya doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açmaya gerek olup olmadığını anlamak için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, soruşturma açmaya karar vermesi hâlinde tarafları bu durumdan haberdar edeceği, böylece yazılı iddia ve savunmaların ileri sürülmesi aşamasına gelineceği, daha sonra taraflarca talep edilmesi hâlinde ya da Kurul'ca re'sen sözlü savunma toplantısı yapılmasından sonra, nihaî karar aşamasına gelineceği hususları Kanun'da ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarının teknik servisi hizmetleri piyasasında faaliyet yürüten davacı şirketin, ilgili pazarda hâkim durumda olduğu Rekabet Kurulu'nca saptanan Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, Kurul'un sektörle ilgili aldığı 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı karara aykırı faaliyetlerde bulunduğu ve söz konusu şirketin, toolkit kiralama bedelleri hususunda fahiş fiyat uygulayarak hâkim durumunu kötüye kullandığı ileri sürülerek şikâyet başvurusunda bulunduğu, Rekabet Kurulu'nun dava konusu kararıyla; toolkitler açısından yapılan başvurunun şikâyet edilen Siemens'in toolkitlerin kiralanması ve satımı konusunda davalı idareye yapılmış 21.09.2010 tarih ve 7304 sayılı bir menfi tespit/muafiyet başvurusunun mevcut olduğu ve konunun ilgili dosya kapsamında değerlendirileceği, Siemens'in elinde en az bir tane toolkit bulundurma zorunluluğundan dolayı elindeki toolkiti talepte bulunan teşebbüse vermemesinin ancak Almanya'dan getirilmesinin çok fahiş fiyatlarla ve geciktirici bir şekilde olmaması şartıyla makul bir gerekçe olarak kabul edilebileceği, toolkitlerin davacı şirkete kiralanırken ayrımcılık yapıldığı iddiasının, davacının fiyat ayrımcılığı yapıldığı iddiasına dayanak olarak sunulan, Siemens tarafından davacıya kesilen faturanın proforma fatura olduğu, diğer faturaların ise müşteri konumundaki hastanelere kesilen faturalar olduğu, söz konusu faturalarda mühendisliğin en önemli kalem durumunda olduğu, müşterilere sunulan fiyat teklifleri mühendislik hizmeti ve gerekli cihazları içeren topyekun bir kurulum bedeli iken, rakip servis sağlayıcısına sunulan fiyat teklifinin yalnızca cihaz kiralama bedeli olduğu, ayrımcılıktan söz edilebilmesi için alıcıların eşit konumda bulunması gerektiği, toolkitlerin fahiş fiyatlarla kiralandığı iddiasının da davacının bu hususa kanıt olarak gösterdiği fiyat listesinde tarih ve kaşe gibi unsurlar bulunmadığından, söz konusu belgeye itibar edilemeyeceği, bu hususla ilgili olarak da hâlen incelemesi süren muafiyet/menfi tespit başvurusu kapsamında gerekli değerlendirmenin yapılacağı gerekçesiyle

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3359
Karar No : 2015/1455

söz konusu şikâyet başvurusunu reddederek, soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verdiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu Rekabet Kurulu kararında, şikâyet konusu iddiaların, şikâyet edilen Siemens tarafından yapılan menfi tespit muafiyet başvurusu kapsamında değerlendirileceği ifade edilmesine rağmen, söz konusu iddialar hakkında değerlendirmeler yapılarak soruşturma yapılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşıldığı anlaşılmakla, dava konusu olayda uyuşmazlığın çözülebilmesi açısından öncelikle, bir konuyla ilgili bir menfi tespit/muafiyet başvurusunun varlığı halinde aynı konuya ilişkin bir şikâyet başvurusunun yapılması durumunda nasıl bir usul izleneceği hususunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

4054 sayılı Kanun'un "Menfi Tespit" başlıklı 8. maddesinde; ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul'un, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanun'un 4, 6 ve 7'nci maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebileceği; "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde Kurul'un, söz konusu maddede belirtilen şartların tamamının varlığı hâlinde, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4'üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebileceği düzenlenmiştir.

Menfi tespit/muafiyet başvurularının Kurum'a intikalinden sonra uygulanacak idari usule ilişkin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da ve bu Kanun'a ilişkin Kurum'da çıkarılan düzenleyici işlemlerde herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Uyuşmazlıkta, dava konusu şikâyet başvurusunun değerlendirilmesi sırasında, şikâyet edilen tarafından yapılan menfi tespit/muafiyet başvurusu hakkında henüz bir karar verilmediği, diğer yandan, dava konusu Kurul kararında şikâyet konusu iddiaların bu başvuru kapsamında değerlendirileceği ifade edilmekle birlikte, şikâyet dosyası kapsamında bir araştırma yapılmaksızın yapılan değerlendirmeler neticesinde şikâyetin reddine karar verildiği görülmektedir.

Halihazırda bir menfi tespit/muafiyet başvurusunun bulunduğu durumlarda konuyla ilgili bir şikâyet başvurusunun yapılması hâlinde, ortada henüz menfi tespit ve/veya muafiyet kararı olmadığına göre Kurul'un mevcut başvuruyu 4054 sayılı Kanun'da öngörülen usullere göre inceleme zorunluluğu bulunmaktadır. Ancak menfi tespit/muafiyet başvurusunun sonucunda alınacak karar doğrudan şikâyet başvurusu ile ilgili ise, şikâyet başvurusu açısından menfi tespit/muafiyet başvurusu bekletici mesele yapılabileceği gibi iki başvuru da birlikte ele alınarak değerlendirmeye tabi tutulabilecektir. Nitekim niteliği itibarıyla yapılan önaraştırma veya soruşturma sonucunda verilen şikâyetin reddi kararları şikâyet edilenler açısından menfi tespit niteliğinde olabileceğinden ve somut olayda şikâyet konusunun 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında olmakla, şikâyet konusu ihlâl iddiaları muafiyet kapsamında olmadığından, bu yönde bir muafiyet kararı alınamayacağı da göz önüne alındığında, dava konusu olayda şikâyet başvurusu ve menfi tespit başvurusunun bağlantılı olarak incelenmesinin zorunlu olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3359
Karar No : 2015/1455

Bu durumda, şikâyet konusu fiiller hakkında herhangi bir araştırma yapılmadan yapılan değerlendirmeler ve konunun menfi tespit/muafiyet başvurusu kapsamında değerlendirileceği ifade edilerek soruşturma açılmasına gerek olmadığına ilişkin verilen Kurul kararında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan, bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığı, ihlâl iddialarına ilişkin tekrarlanacak önaraştırma sürecinin menfi tespit/muafiyet başvurusuyla birlikte veya bekletici mesele yapılmak suretiyle yürütülmesi gerektiği veya yapılan şikâyet başvurusunun bağımsız olarak değerlendirilmesi gerektiği de açıktır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu 02.06.2011 tarih ve 11-33/704-217 sayılı Rekabet Kurulu kararının İPTALİNE, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 207,60-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.500-TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacı şirkete verilmesine; ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 77,50-TL YD İtiraz giderinin davalı idare üzerinde bırakılmasına; ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 90,40-TL müdahale giderinin müdahil üzerinde bırakılmasına, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 14.04.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Ahmet	Nizamettin	Dr. Hasan	Hasan
ÖZGÜR	EĞERCI	KALAMAN	GÜL	ŞAHİN

Yargılama Gideri :
Toplam Harç : 99,60-TL
Posta Gideri : 108,00-TL
Toplam : 207,60-TL

YD İtiraz Gideri :
Toplam Harç : 57,50-TL
Posta Gideri : 20,00-TL
Toplam : 77,50-TL

Müdahale Gideri :
Toplam Harç : 32,40-TL
Posta Gideri : 66,00-TL
Toplam : 90,40-TL